

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ...

ΤΟΥ ΑΔΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

Ρον, την άπανάστατον Ιστορίαν του γυναικού, του ήρωϊκού ήπιδού Μπα-
Υιάρ, ο όποτος παίζει σπουδαϊότατο ρόλο στό μυθιστόρημά μας αυτό)

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

[“Ένα χαιμονιάτικο βράδυ ένώ έξω χιονίζει και φασούν άγριου και
λυσσαίνοι ο άνεμος μέσα στον πύργο των Βιλλανδρώ, γρηγοράει ο
γραιός κόμης Γασπάρ Βιλλανδρώ. Γύρω του είναι μνησμένοι οι εύγε-
νείς των περιούρων και οι θεοσκόπιτες του πύργου. Παί σιν εν εο-
μόθαισθ θρηνοῦ γονατιστοί ή πανοράα κέρη του “Αρτεμικ Βιλλανδρώ
και ο μνηστήρ της, ο π ρίφημος εύπατοῦδης “Ανας Μονμορασού.

“Ο έτοιμοθάνατος αλοθά όμενο τον θάνατο να προσγγίξη, ζητάει από
την κόρη του και τον θρησθοναστικό τη να τον όρκιστούν ότι θ’ άνα-
ποιήσεται μέγιο θάνατον διαν αυτού λέγει άπ’ τον κόσμο. “Η “Αρτεμικ
δο-ύεται ότι θα είνε πιστή και άφροσιμμένη στον μέλλοντα σύζυγό της
“Ο Μονμορασού όρκίζεται επίσης ότι θα τιν προστιόρη, ότι θα γίνη ή ύ-
τερος πατέρας της. “Ο Γασπάρ Βιλλανδρώ άνακουφίζεται άκούοντας
τους όρκους του και πεθαίνει ήσυχος...

Τετισοχρόνος φιάνει στον πύργο κατάκοπος από το μακρό ταξείδι του
ο άδούρητος ήπιδός ής Πέτρος Γροάγ, μισοτόν του Μπαγιάρ.

“Ο ήπιδός του Μπαγιάρ και ο
άραδωναστικός της “Αρτέμιδος
Βιλλανδρώ πρόπει να άναχωρήσουν
την ήδη νύχτα. Είνε άνάγκη να βοί-
σκούνται στο Παρίσι το ταχύτερον.
“Ο Βασιλεύς Φραγκίσκος έτοιμάζει
έκστρασίαν...

“Ο “Ανας Μονμορασού συγκινεί-
ται και άαορξίζει προκειμένου να
έγκαταλείψη την μηστρη του. “Ο
ήπιδός του Μπαγιάρ τον παραγο-
ρεί. Τότε ο Μονμορασού τον άνοι-
γει την καρδιά του και του άποκα-
λύπτει το μυστικό του πόνο. “Η
“Αρτεμικ, ή πανοράα και γοητευ-
τική που τόσο τον έλάτρευε, μετε-
βλήθη τους τελευταίους μήνας έ-
τελωσ. Τ της συνέβη; Μυστήριοι!

Πρό τριών μηνών ο πατέρας της
και οι εύγενείς γείτονές του κλη-
ροδοσαν άραοῦδης. “Εξάφνη το αλο-
γο της “Αρτέμιδος άρησόντας βλέ-
ποντας μία άραοῦδα και έφυγε με
άραοῦδαιαν ταχύντη παρασφον-
τας και την νεάν. “Οταν άνεκάλυ-
ψαν τί συνέβη ήταν άογά. “Η “Αρ-
τεμικ είνε γίνε άραῖτη μέσα στο
δάσος και είναν περίοδι εν τώ με-
ταξύ πολλής ώρας...

“Αμείως ενιχημας όλοι σαν τρελλοί να την άνε-
ουομυ. Και την βόλκαμα πράναιμι στο πεύδ έρημο μέρος του δάσους.
Πόσο όμως ήταν άλλαγήνη! Χλωμή, έξανηλιμμένη, άρηρημένη, αν μ-
σότερλλη. Δεν ήθελε να πη ό κανένα τί της συνέβη εκεί που την παρέ-
σχε το άραοῦεμένο αλόγο της. Την άλλη μέρα κροββατόδημη με δυνατό
πυρετό. Λίγο έλλειψε να πεθάνη Μόλις δε γίνικε καλά άλλαξε και ή
συμπεριφορά της μαζί μου. Με άγαπά, το αλοθάνομαι, με και τρέμα
συχρόνος! Γιατί; Τι της συνέβη; Τι το τρομαρό; “Ο Μπαγιάρ στον
συνβουλεύει τότε να νυμφιεθή αυτό το ήδη βράδυ την “Αρτέμιδα πριν
φύγουν για το Παρίσι, πριν άναχωρήση για τον πόλεμο που έτοιμάζει ο
Βασιλεύς και που θα συμπολευήσουν μαζί άόριστοι ο ένας από τον άλ-
λο. “Ο Μονμορασού δέχεται. “Ο Μπαγιάρ άναγγέλλει την άπόφασί τους
στην “Αρτέμιδα, ή όποια δέχεται με τα δάκρυα στα μάτια, τρέμουσα, έ-
τοιμη να λιποθυμήση. Κι ο ήπος ο Μπαγιάρ ύποσφαιζεται πως ή κόρη
αυτή, ή τόσοσ ώοαία, κρηβει κάποιο τρομαρό μυστικό. Κι’ έτσι γίνεται
ο γάμος ενώ πλεί άκατάκται νεκρός ο πατέρας της κόρης...]

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

ΚΕΦ. Β’

“Ο Γάμος τής “Αρτέμιδος

Καθώς ο Μπαγιάρ έτοιμαζόταν να μιλήση ή “Αρτεμικ τόν ή πρόλαβε :

— Συγχωρησάτέ με, ήπιδότα, του είνε, με φωνή βαρεία σαν
άνορξικια στην όρχη συγχωρησα-
τέ με άν δεν σας ύποδέχτηκα στο
πατρικό μου σπίτι με τις τιμές που
έταίριζαν σ’ ένα έπιφανή έξνο
σάν και σάς, τον όποιο εδούκονος
να μου στείλη ο Θείος. “Αλλοίμονο!
“Εκείνος που ήταν το πάν εδω μέ-

ασ, μες έγκυπτελεις προ ή ο-
λίγου... Τα παγωμένα χείλη

του δε υπορούν πιά να σάς προσφώνησουν με το «καλω: ήλθατε!..»

“Η φωνή της νεάς, καθώς έφλεγε τα λόγια αυτά, έστρεψε. “Οταν
δε ελπίσσε την προσφώνησή της ξέσπασε σε λυγισμούς.

“Ο ήπιδός της έσάξε μέσα στο ρομαλιό και στυβαρό του χέρι το
λεπτό και παγωμένο χέρι της και της είνε :

— “Ο θάνατος όταν υπαίνει μέσα σ’ ένα σπίτι είνε ο φοβερός
ξένος, ο όποιος κίνηει να ξεκινώται ! ! Άλλοι όναι. Θα σάς ή-
μουν ώσότος εγγύμων, δεσπούνη, άν, μέσα στη μεγάλη σας λύ-
πη, μου παραχωρησάτε μια άραοῦδα ήλιαν συγγών... “Εχω να
σάς μιλήσω για πολύ σοβή πράγματα.

Τα γαλανά μάτια της, πη γοητευτικά έκρυβα μέσα μάτια που
τάχυνται να διήρξη, έκοίταζαν προσεχτικά το πρόσωπο του ή-
πότου.

“Ερχομαι προς σάς έκ μέρους του βαρύνου Μονμορασού, άρχισε
ν’ ήρ έκείνος.

— Νομίζω ότι μαντεύω το λόγο που σάς εδήςησες εδω, τον
δέκωμο ή νφα. “Ο “Ανας; ντε Μονμορασού, πρόκειται να φύγη μα-
ζί σας, δεν είνε έτσι ;

— Μάλιστα.

— Άδριο ;
— “Οχι, άπόψε ! άπάν-
τησε ο ήπιδός της.

— “Απόψε ! ξανάτε σαν
ήχώ ή “Αρτεμικ και σε λίγο
εποδόθησε : Και θέλει να
πραγματοποιήσω τώρα την ό-
πόσχησ που έβωσα στον πα-
τέρα μου τί στιγμή που πε-
θανε, να ήνω δηλαδή άμείως
σύνυος του ;

— Μάλιστα, δεσπούνη.
“Η “Αρτεμικ, καθώς τον
άκουσε, άρχισε να τρέμη σύγ-
κορη. Τα γόνάτα της φαι-
νόδονταν σα να λυγίσαν κάτ’
άπ’ το βίος της σπαιμάτος
της. Τά χείρα της άναητοῦ-
σαν ένα στέρημα για να κρα-
τηθῆ.

— “Ηπιδότα, είνε σε λίγο
κάπως ή σπη, άφήστε με να
προσεχηθώ μια στιγμή. “Εχω
ανάγκη να ζητήσω ύπό το
Θεό το θάρρος και ή δύναμη
που μέλει.

Γονάτισε ή καλύτερα σω-
ματίσθη, άπάνω στο βωμό κ’ έκρυψε το πρόσωπό της μέσα στα
χείμα της που έστρεψαν. Οι λυγμοί και σπασμοί που έβγιναν από
το στήθος της, την έκαναν να τινώζεται κάθε τόσο. “Ο ήπος της
δενβοκατέβαιναν όλοένα. Το μακρό και λυτά μαλλιά της, χυμένα
γύρω από το κεφάλι της, σκέπαζεν τίς πλάκας του προσεχητήσιου.

“Ο Μπαγιάρ που παραστακόταν άφρονος μάρτυρος στήν άμε-
τηρη αυτή ψυχική οδύνη, έννοιόθη ένα βάρος να του πείρη την
καρδιά.

““Οχι, συλλογιόταν, δεν είνε μ νόχα ο πόνοσ για το θάνατο
του πατέρα της, αυτό που την βασ νίζει τόσο. Είνε και κάτι άλ-
λο . Ποιά τάχα μυστικό να κρηβει ή κόρη αυτή !... “Ο Μονμορα-
σού μου έλεγε την αλήθεια !. “Ω, ναι, έτσι φαίνεται... Δεν τον άγα-
πάει πιά !. Θα μπροστεί όμως να τον άγαπήσω μια μέρα !..»

Σε λίγο ή “Αρτεμικ σημάθηκε κάπως γαλήνια. Για λίγα λεπτά
στάθηκε άκίνητη κοιτάζοντας τον έξνο της. Μία δυνατή πάλη φαί-
νότανε πως γινότανε μέσα της, μία έβρομολόγηση, ένα μυστικό που
ήταν έτοιμο να ξεφύγη από τα χείλη της.

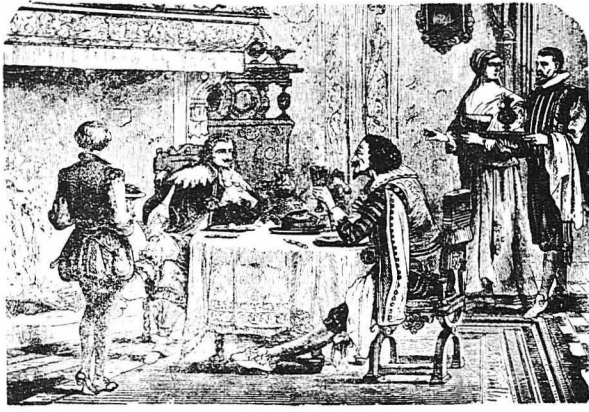
Στο τέλος κόννησε το κεφάλι της, σα ν’ άπαντοῦσε στον ήδιο
τον έαυτό της και άρθησσε τα λόγια αυτά που δάν τάκοσος ο
Μπαγιάρ.

— “Οχι... είμαι άθώα... Θα με προσέχη έτιος τάχα ;. Προσιμώ
το θίνατο από την περιφρόνησή του... Θα σιατήσω...

“Επειτα, κυρία πιά του έαυτού της, έκανε δυό βήματα έμπρός
και πλησίασε τον ξεφηνισμένο ή-
πότη :

— “Ορίστε, του είνε, είμαι έτοι-
μη...

“Αμείως όμως ξέσπασε σε και-
νούργιους λυγμούς και δάκρυα γέ-
σαν πάλι το πρόσωπό της. Συγχό-

‘Εκάθισαν κι’ έξαγαν κάτι πριν φύγουν.

ως έτραυλίζε :

— 'Ω, τί δυστυχισμένη που είμαι !... Έκατό φορές δυστυχισμένη.

‘Ο Μπαγιάρο ήξερε να μιλάει καλά μονάχα στους στρατιώτες, όχι όμως και σε νέες που τις δέρονε ή δδώνη. Στεκότανε μπροστά της διαταγμένες και δεν ήξερε τί να της πη για να την παρηγορήσει κάπως.

— Έν τφ μεταξυ όμως ή 'Αρτεμις του έναυστηκε :

— Είμαι έτοιμη... πέστε στο βαρδώνο ότι θά του είμαι σύζυγος πιστή και άφοσιωμένη... 'Ω, ναι, πιστή και άφοσιωμένη μέχρι θανάτου !... Και σεις, Ιππότες μου, που είστε τόσο μεγάλοι, που ξεχωρίζετε από τους άλλους ανθρώπους... προσευχηθήτε, σάς Ικετεύω, προσευχηθήτε για μένα, για τη δυστυχισμένη όρφανή που σάς παρακαλεί γι' αυτό γονατιστή μπρός στα πόδια σας.

Και πέφτοντας μπρός στα πόδια του Μπαγιάρο, που του κάκου προσπαθούσε να την άνασκηώση, ή 'Αρτεμις εξακολούθησε :

— Προσευχθήτε για κείνη που δέ θά την ξαναδείτε ποτέ πιά εδώ κάτω και που θά πεθάνη από μία αγίαστρευτή άερώστατη...
‘Αν και δεν είχε καμιά σφειδόν πέσινα από την άκαταμέρητη έκείνη άβυσσο, που λέγεται γυναικεία καρδιά, ο άπόρρητος α' άφηνόδιαστος Ιππότης καταλάβαινε καλά ότι είχε μπροστά του το θύμα κάποιου προ φρού και άπεισίου συμβάντος. Μά καθόσ ήσαν ταραχμένος ως τά βάθη της ψυχής του, δέ μπόρεσε να βρη λόγια παραρηγοίας, όθροους κ' έλλειβε για να πη... Πρώτη δε φορά στη ζωη του, καθώς έβγαίνε από τό προσευχητήριο φαινοταν σά στρατιωτική φυγάς !

Σέ δυό ώρες κατοποι πολυ αριθμής λαμπάδες φώτιζαν τό μαυροπολισμένο από τη στιγμή του θανάτου του Γασπάρ, παρεκλήσιο του πύργου.

‘Ο γόρως έφημέριος, φορώντας μαύρα ροσα, περιμενε τους μελλοκόμους.

‘Η 'Αρτεμις, πιά λευκή από τις λαμπάδες που έκαιγαν στο βαρδώνο, γονάτισε πλάι στο βαρδώνο μόνιμο άνου. ‘Ο δ υς ντε Καζαλις είχε πάρει τη θέση του πατέρα της νύρης και ο Μπαγιάρο τη θέση του πατέρα του γαμπρού.

‘Ο κομης Ροζεμόρ και ο βιζωνός Μοστινάος παρατάθηκαν ώ, μάργαρες.

‘Ολα γύρω εινε θλιβερά και πένθιμη. ‘Η νύφη, ή πανορία με τη μαύρη της φορεσις, οι θλιμμενοι Ιππότες...

Τελευσ ό Ισπεύς δίνει την εύλογια του γάμου. Και ταυτοχρονας ένας στρατιωτικός στενωμος άκούχεται κ' ένα σώμα κυλιέται κάτω !...

Εινε ή 'Αρτεμις Βιλλανδρόφ που λιποθύμησε !...

Τη στιγμή που ή 'Αρτεμις άρχισε να συνόρχεται, ο Μπαγιάρο έβαλε τό χέρι του πάνω στον ώμο του Μονμορανού και του ειπε :

— Έλάτε ! Πρέπει να φύγουμε.

— Τισσ γρήγορα !

— Ναι ! Δεν πρέπει να χάνουμε στιγμή.

— 'Αχ ! Θεέ μου ! πώς να την άφησω έτσι !

Πρώι φύγον έκθροσαν κ' έφραγαν κάτω... 'Υστερα ήρθε ή στιγμή του άπχωρισμού. ‘Ο Μονμορανού ήταν άπαρηγόρητος.

— Θα την ξαναβρήτε άμα τελειώση ο πολεμος, τοδε ο Μπαγιάρο.

— 'Αν ζω ως τότε, ειπε ο Μονμορανού.

— 'Αν δέν πεθάνω εν τφ μετωξυ, σκεφθήκε ο Μπαγιάρο, έχοντας ύπ όφιν του τα λόγια που τ' ή ειπε προηγουμένου ή νεα...

Έπέρασαν μήνες πολλοί εν τφ μεταξύ. ‘Ο πόλεμος είχε άρχισει. ‘Ο Μπαγιάρο και ο Μονμορανού βρόλιονταν στην πρώτη γραμμή. Πολυμοσαν σάν λιονταρια. Καθ' έμ' έμ' γινόνταν και μυχη. Έπρωλειτο περί άθλητικής γιγαντομαχίας ! Οι παλαιοι πολεμισται λέγανε σχετικώς :

— Αυτός δέν εινε πόλεμος ανθρώπων, εινε πόλεμος γιγάντων !..

Έξαντλημένα από τον φουβρον άδικακοπον άγώνα της ήμερας τα δυο έθνηκια στρατοπεδα είχαν πιά καταθεσει τά όπλα τους. Καί ή νυχτα έσκαπεζε με τον πυκνό πέπλο της τη φοικωδή ύψη του πεδίου της σφαγής.

Μεγάλοι όγκοι από δά και από κεί έδειχναν τους σωρούς των ποματων που είχαν μείνει άσφαρα ! Πιό καιρό, για το εύλαβές αυτω έργον ! 'Όλη την ήμερα την διεθταν οι άντιαιλοι στον άγώνα τους και τη νύχτα σους είχαν άποριενη έστρατιωτικοι έπρωιαν απκαμαρμενοι να βρουν νέες δυναμεις, για να ξαναρχίσουν τον αιματηρο, τον άμειλικτον άγώνα. Και οι νεκροί μάταια περιέμεναν την ταφή τους !

Μ' όλη την άντίσταση του έχθρου οι Γάλλοι έθαναν θάματα άνδρες, εκέριζαν νικες, πολυμοσαν σάν λιονταρια !... (Άκολουθεί)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΟΛΑΚΩΝ

‘Ο σάφρων και ενάρτετος Νέρων. Γιατί δέν πήγαινε δ Μπουαλώ στην Αύλη. ‘Ο Ριτελλιέ και ο στραταρχης Μαμπλύ. Γιατί δέν ήθελε να γινή άκαδημαϊκός. ‘Ο 'Αννιβας και ο Σκιπίων. 'Ακρον άωτων κολλεκταίς. Μία έξυπνη άπάντησι του Λουδβικου 14ου

‘Ο Νέρων στην νεανική του ήλικία ήταν τόσο σάφρων και ενάρτετος όσο θρηνώδης έγινε κατόπι. 'Η χωριωτέρα από τις νεανικές του αυτές άρε ές, ήταν ή ταπεινοφροσύνη.

Κάποτε ή Γερουσία της Ρώμης τον έπήνεσεν δημοσίω για την δικαιοσύνη με την όποιαν κωβαρούσε τό λαό του.

— Δεν κάνω άκόμη παρά το καθήον μου ! άπήντησεν ο Νέρων μετωφρόνως. Για να με έπαινεσέτε, περιμένετα τυλάχιστον να κάμω πρώτα καμιά πράξη που να αξίζη πραγματικώς έλαίνουσ...

Στά τελευταία χρόνια της ζωης του, ο Μπουαλώ είχε πάσει να ηγαίνη στην Αύλη του Βασιλέως της Γαλλίας, της όποιας ήταν έν τούτοις άλλοτε τακτικός θάναον. Και όταν κανεις αυλικός, φίλος του, τον παρώτρυνε να ξαναρχιση να σναχάξη στην Αύλη, ο Μπουαλώ άπαν όπνε :

— Τι να πάω να κάνω εκεί ;... Έχει περάσει τισος καιρός από τότε που έβγα για τελευταία φορά, όποτε έχω ξεχάσει πώς... κολαέωσ !

‘Ο Ριτελλιέ έπίεζε κάποτε τον στρατάρχη Μαμπλύ να όσση όποφροσύνη για την Γαλλική 'Ακαδημία. ‘Ο Μπουαλώ ήρωετο. ‘Ο Ριτελλιέ όμως έ έμενε τοσο, όσ' έ έως το τέλος ο στραταρχης ήνωγκάσθη να όδθη.

Μόλις έφυγε όμως από τό σπίτι το' Ριτελλιέ ο Μπουαλώ έστρεψε και β ής πιν ήδελφ' του, τον όποιον παρεκλήσασε να έξρησάη όλη την ήπικροή του πάνω σην Ριτελλιέ για να ηη έπιμενη στην έλεογη του ως άκαδημαϊκού.

— Καλή, και γιατί δέν θέλει να ήνη 'Ακαδημαϊκός ; τον έρωτησεν ο άδελφός του.

Γιατί, ά ληυστασια διαν γίνω άκαδημαϊκός θά είμαι αναγκασμένος ή να έταίνεσω όν καρδιναίο του Ροσλιε πορο τός πεποιθήσεις μου, ή να μη τον έπαινω πραγματι τό όποιον θά έχωρακτηρίζα πρώτος έως ως μεγαλή άγνωμιστή, επ' όλοως έκτος των άλλων και την...

δσον στον άνθρώπον αυτόν θά έλεογη μου ως 'Ακαδημαϊκού !...

‘Ο 'Αννιβας μιλώντας κάποτε με τον Σκιπίωνα για τους μεγαλύτερους στρατηγους του κόσμου, άνέφερε πρώτον Αλέξανδρο, δεύτερο τον Πυρρο, τον δε έκτου τον άφησε τελευταίο.

— Έυν με ειχες νικήσει, τότε ειπε τότε γελώντας ο Σκιπίων, τί θέση θάδινε στον έκτου σου ;...

— Την πρώτη ! άπήντησεν ο 'Αννιβας.

‘Ο γιός του Κύρου Καμβύση, έδωσε κάποτε στα άνάκτορά του ένα μεγαλοκρεπέστατο συμπουσι στο όποιον είχε καλεσει ό σους τους εύγενείς της αύλης του. Οι καλεσμενοι θελοντας να τον κολλαέωσουν καθ' όλη τη διαρκεια του δείπνου δέν έπαναν από τό να τον έπαινωσ, ανακηρύσσοντας τον άνώτερο κ' άπο τον πατέρα του ακμην. ‘Ο βασιλευς της Αύλης Κροισός τότε, θελοντας να ύπεβησε σε κολλακεία όλους τους παροντας αυλικολακας, έδήςλυσεν ότι δέν συμφωνούσε μαζί του και ότι έπαρούσεν τον Κύρον πούλ' άνωτερον του Καμβύση. 'Όλοι έξεπλάγησαν με τά λόγια αυά, πρώτος δέ όλων ο ίδιος ο βασιλεύς.

— Και ιδού για ποιο λογο σε βρισω να κατώτερο από τον πατέρα σου, έξηκουσθησεν ο Κροισός. Γιατί, άπλοστυατα, γου δέν κωρωφθωσ να όσσης το φάς σ' έναν γου που να εινε άνώτερός σου ! 'Ενώ ο πατέρας σου... έκαμε έ σ' ε να !...

‘Ο Μπουαλώ έδειξε κάποτε στον βασιλέα της Γαλλίας Λουδοβίκο 14ον ένν ποιημα που είχε γράψει για την διαβαση του Ρηνου, και στο όποιον τον ύνωλουόσασε ύπερ-έπαινετακα.

— Μου άρεσε πολυ, ειπεν ο βασιλεύς άφοψ έδιάβασε τό ποιήμα. Και θά στο έπαινοσκα ιδιαιτέρως, εάν δέν έξανταλσους μέσα σ' αυτό κάθε έπαινο ύπερ έμού !...

'Ηταν πόλεμος, γιγάντων...

